

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

EKONOMİYE KÜRESEL VE ULUSAL BAKIŞ

Ender YORGANCILAR
EBSO Yönetim Kurulu Başkanı

Göztepe Rotary Toplantısı/09.10.2018

2018 II. çeyrek: %4,2

***Şirket karlılıkları artıyor**

***10 yıllık tahvil faizleri son 7 yılın en yüksekinde**

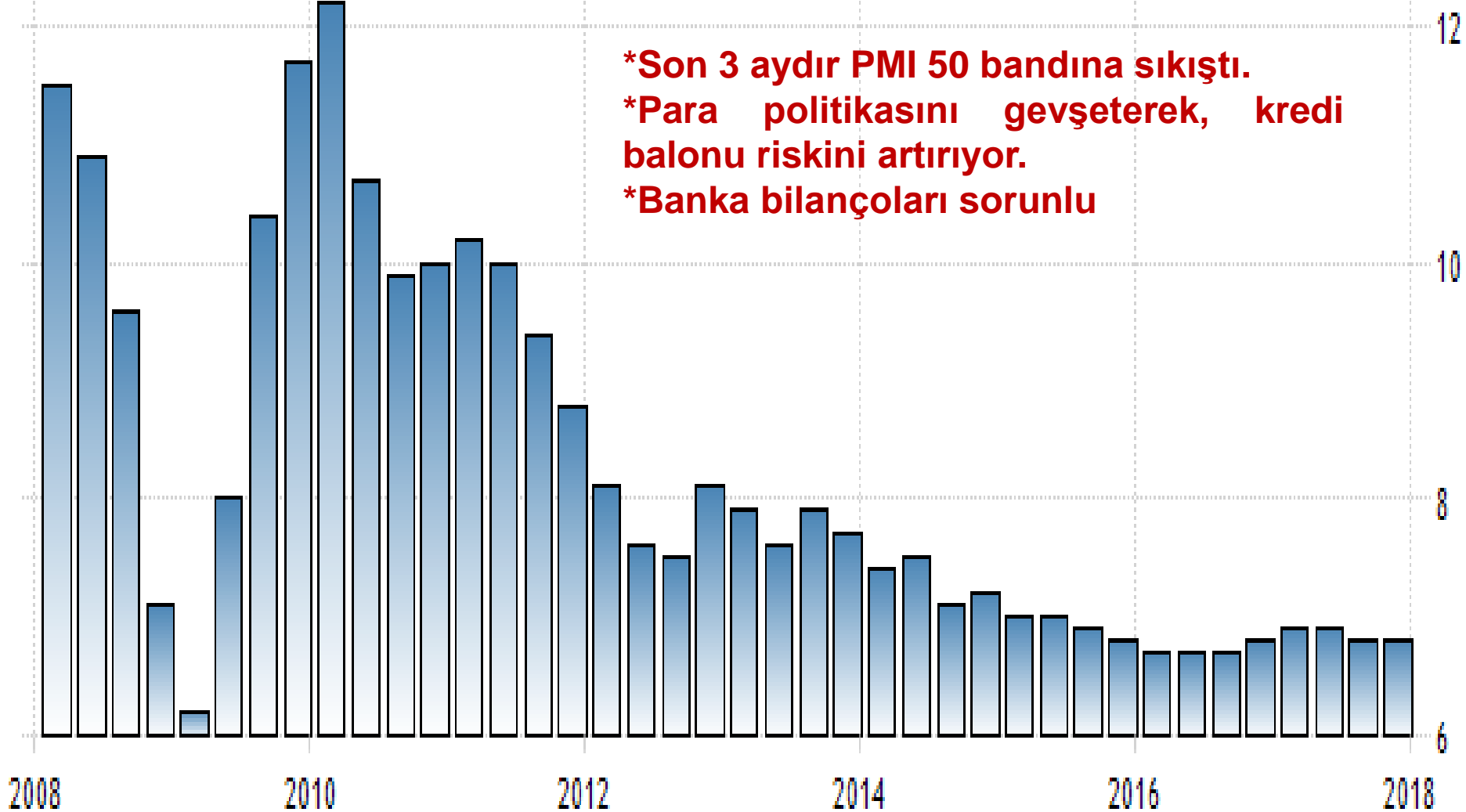
***İşsizlik oranı %3,7 ile son 49 yılın en düşükünde**

***Uzun vadede Trump'ın politikalarının olumsuz yansımaları bekleniyor.**

ÇİN ESKİ HIZINDA BÜYÜYEMİYOR!

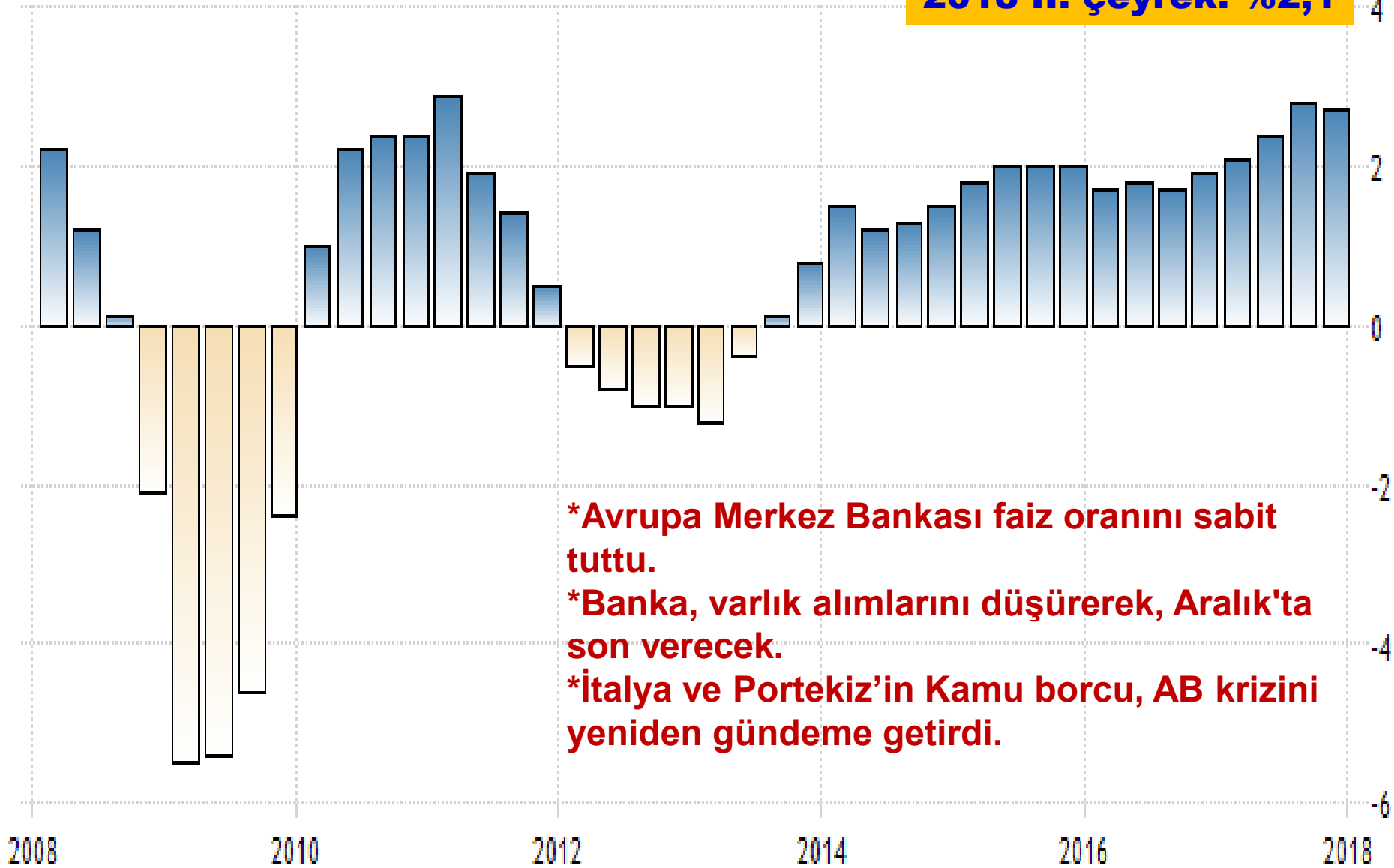

2018 II. çeyrek: %6,7

2018 II. çeyrek: %2,1

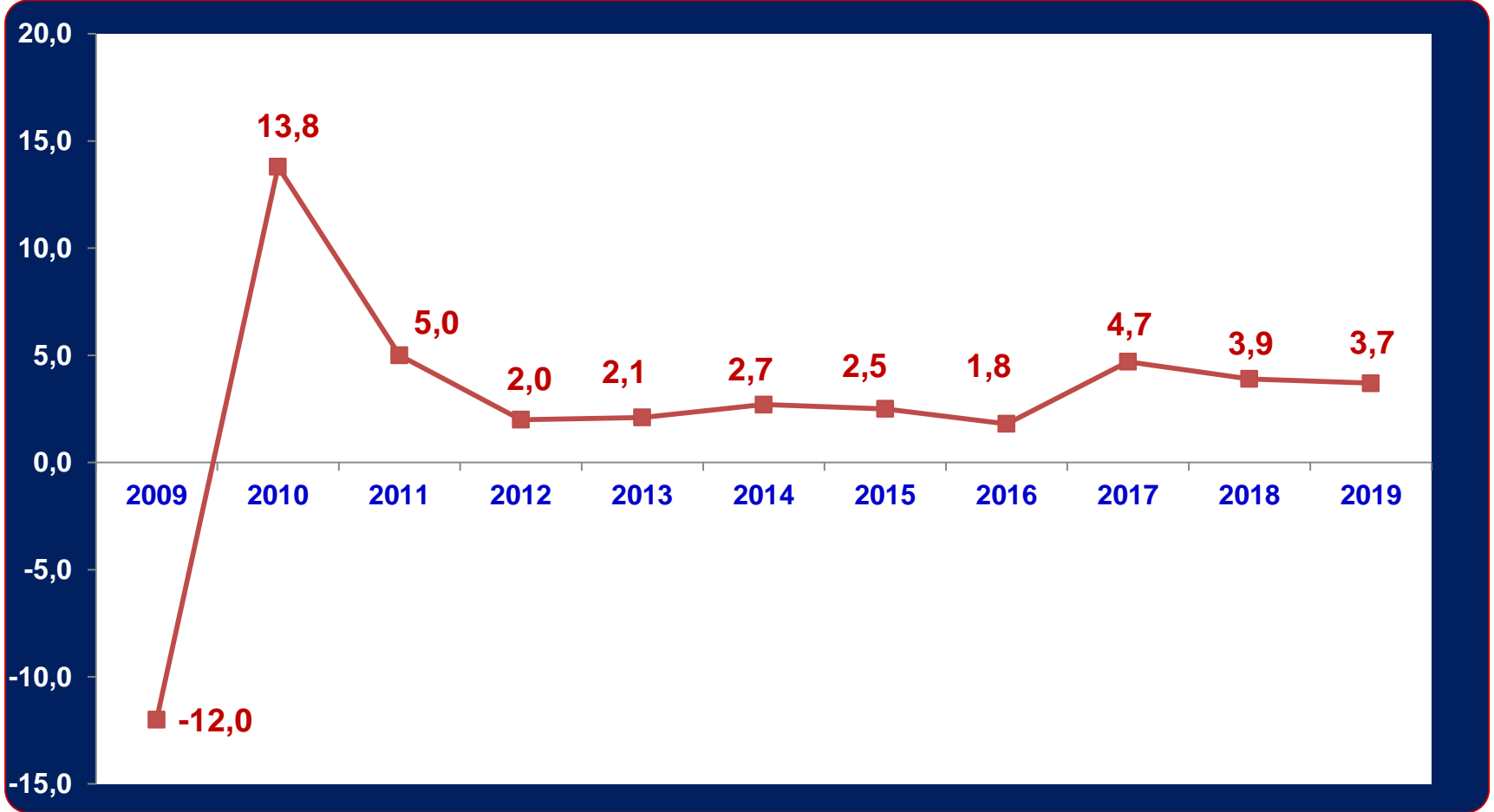

***Avrupa Merkez Bankası faiz oranını sabit tuttu.**

***Banka, varlık alımlarını düşürerek, Aralık'ta son verecek.**

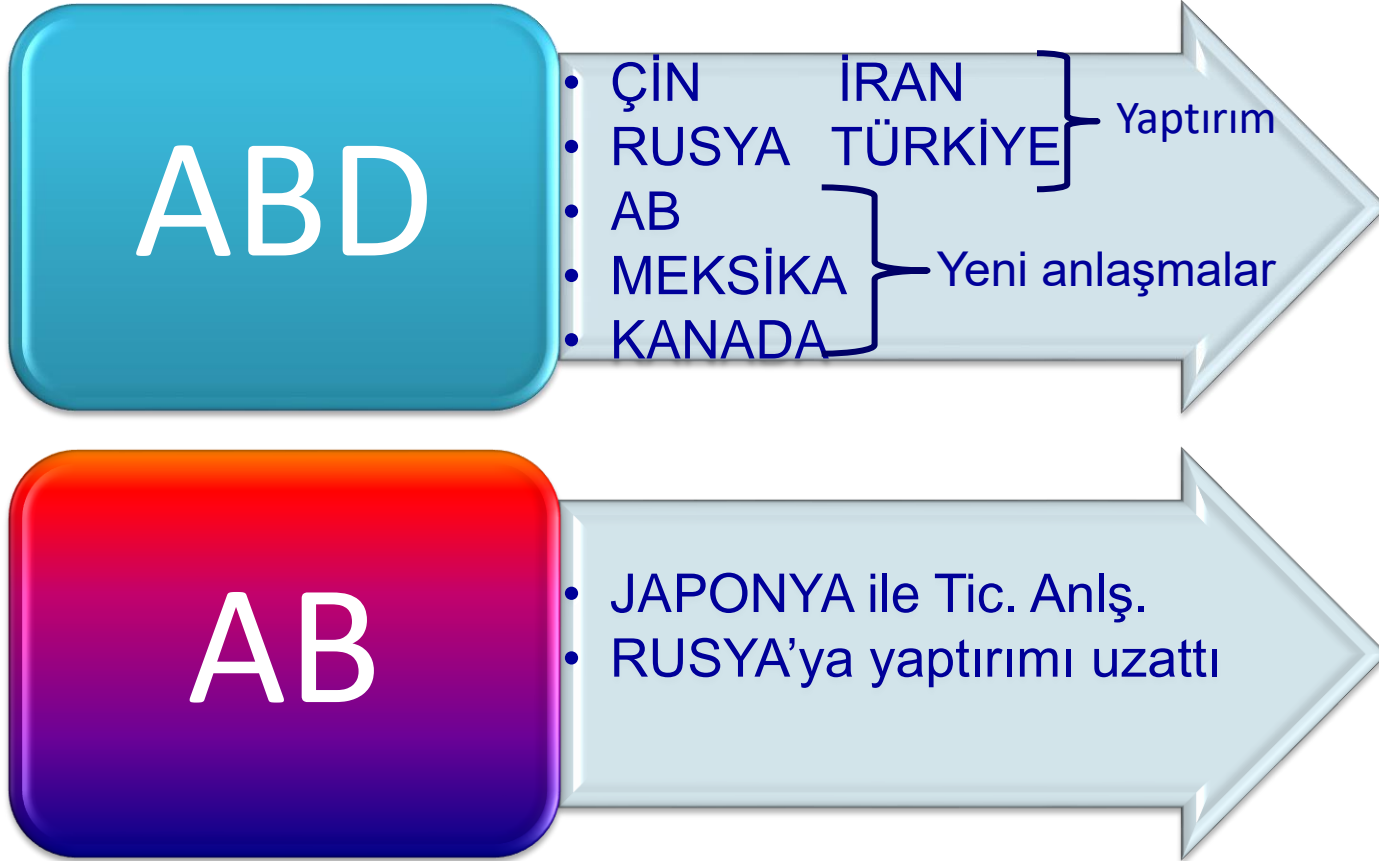
***İtalya ve Portekiz'in Kamu borcu, AB krizini yeniden gündeme getirdi.**

DÜNYA MAL TİCARETİ HACMİNDEKİ DEĞİŞİM ORANI (%)

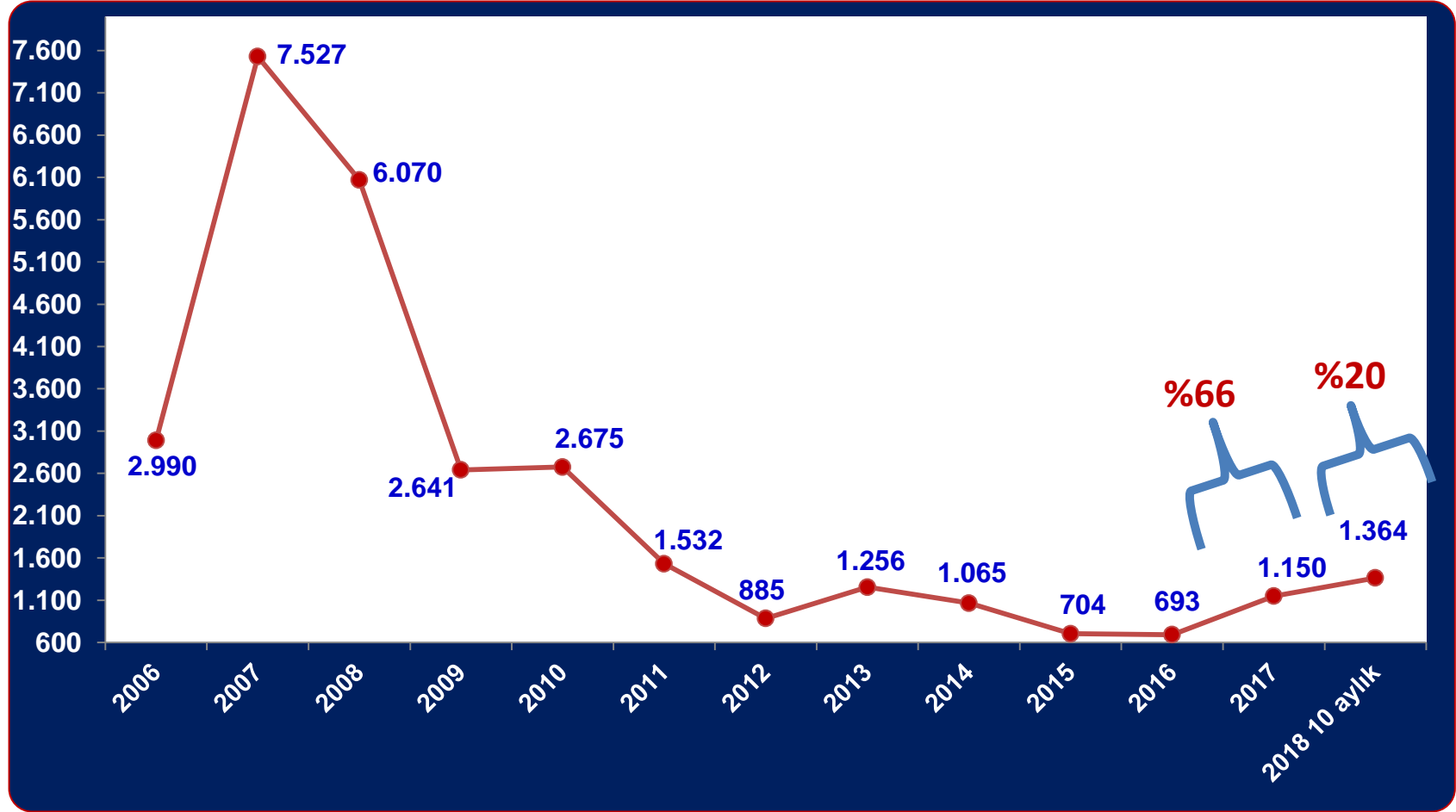

ABD KORUMACILIĞI! ÇİN KÜRESELLEŞMEYİ SAVUNUYOR!

Ülkeler	Kredi/Milli Gelir (Finans dışı sektör; 2009-2017; %)
Gelişmekte Olan Ülkeler	31,1
Çin	40,4 (Tasarruf fazlası var)
Türkiye	32,2
Şili	19,0
Kolombiya	10,8
Meksika	10
Endonezya	8,7
G.Afrika	5,2
Malezya	2,5
Rusya	2,1
Arjantin	-0,6
Hindistan	-2,6

Kaynak: BIS (Uluslararası Ödemeler Bankası)

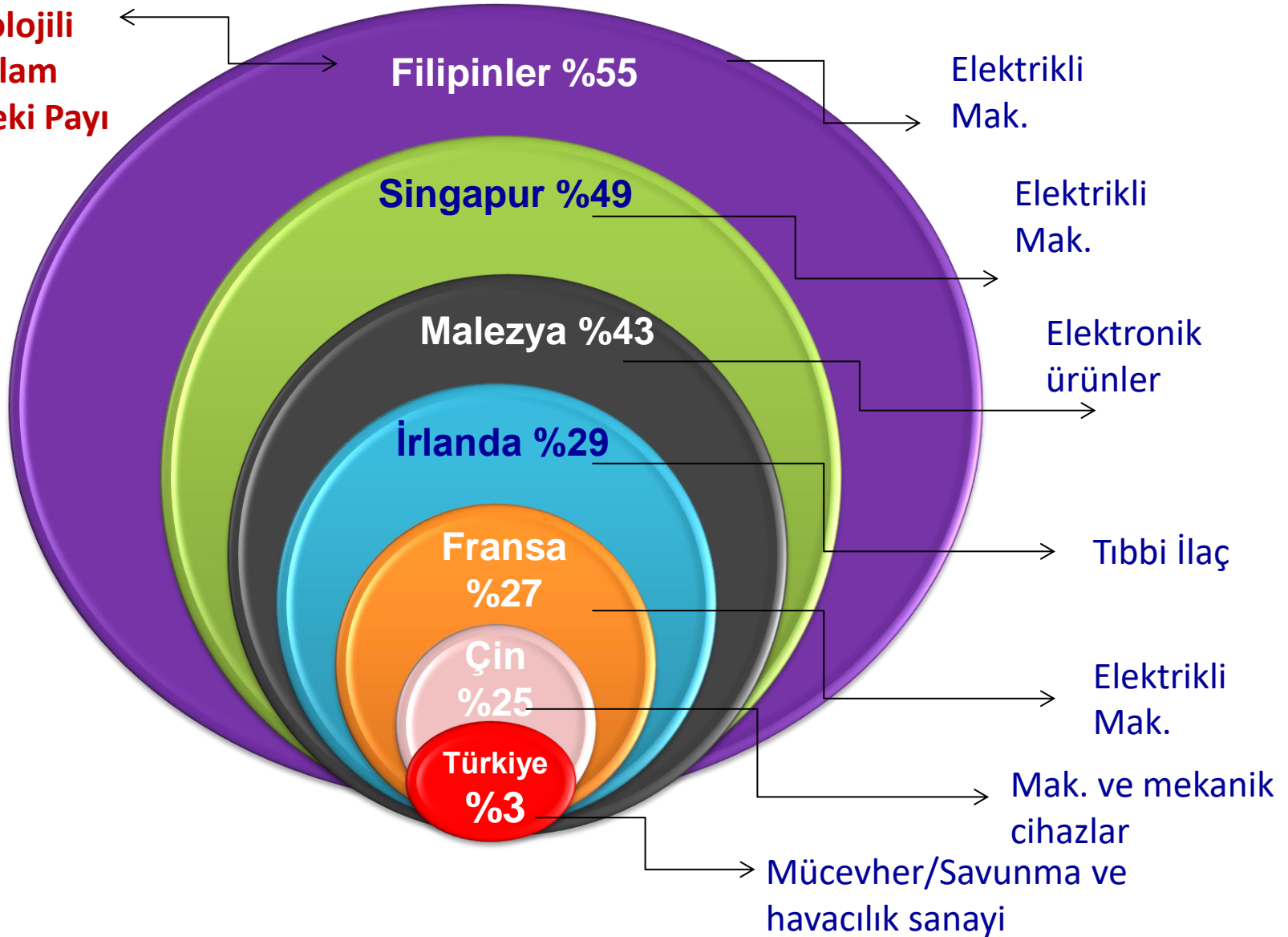

Kaynak: Investing

Dünya Ticaret Hacminde olduğu gibi Baltık kuru yük endeksinde de artış azalıyor.

Seçili Ülkelerde
Yüksek Teknolojili
İhracatın Toplam
İhracat İçindeki Payı

Üretimin geleceğini şekillendirmede
YÜKSEK POTANSİYEL

YÜKSEK potansiyelli ülkeler

(7 Ülke)

Avustralya

Hong Kong

Y. Zelanda

Norveç

Portekiz

Katar

BAE

KÜÇÜK

ölçekli/basit
üretim yapısı

LİDER ülkeler (25 Ülke)

Japonya

G. Kore

Almanya

İsviçre

Çin

Çek Cum.

ABD

İsveç

Avusturya

İrlanda

BÜYÜK

ölçekli/
 karmaşık
 üretim yapısı

GERİ KALMIŞ ülkeler (58 Ülke)

Arnavutluk

Cezayir

Arjantin

Brezilya

Etiyopya

Yunanistan

Endonezya

S. Arabistan

G. Afrika

Zambia

TAKİP EDEN ülkeler (10 Ülke)

Macaristan

Hindistan

Litvanya

Meksika

Filipinler

Romanya

Rusya

Slovak Cum.

Tayland

TÜRKİYE

**GÜÇLÜ BİR
 ÜRETİM
 ALTYAPISI
 DÜŞÜK
 POTANSİYEL**

Üretimin geleceğini şekillendirmede
DÜŞÜK POTANSİYEL

CEVAP, ULUSLARARASI PATENT BAŞVURULARINDA GİZLİ: NEGATİF AYRIŞIYORUZ!

DÜNYA		ÇİN		TÜRKİYE	
2000	2017	2000	2017	2000	2017
1.Biyoteknoloji	1.Bilgisayar teknolojisi	1.Biyoteknoloji	1. Dijital iletişim	1.Diğer tüketici ürünleri	1.Diğer tüketici ürünleri
2.Medikal teknoloji	2.Dijital iletişim	2.Görsel teknolojiler	2.Bilgisayar teknolojisi	2.Mobilya	2.Ulaştırma
3.Organik kimya	3.Elektrikli makine, Enerji	3.Bilgisayar teknolojisi	3. Elektrikli makine, Enerji	3. Elektrikli makine, Enerji	3.Mobilya
4.Bilgisayar teknolojisi	4.Medikal teknoloji	4.Mobilya	4.Görsel teknolojiler	4.Mekanik elementler	4.Medikal teknoloji
5. İlaç	5.Ölçüm	5. Elektrikli makine, Enerji	5. Optik	5.Motor, pompa, tribün	5. Elektrikli mak., Enerji
6.Elektrikli makine, Enerji	6. Ulaştırma	6.Diğer tüketici ürünleri	6.Telekomikasyon	6.Ölçüm	6.Temel süreçler ve cihazlar
7.Telekomikasyon	7. İlaç	7.İnşaat mühendisliği	7.Medikal teknoloji	7.Yüzey teknolojisi	7.Motor, pompa, tribün
8.Ölçüm	8.Görsel teknolojiler	8. İlaç	8.Ölçüm	8.Ambalajlama	8.İnşaat mühendisliği
9.Görsel teknolojiler	9.Optik	9.Motor, pompa, tribün	9.Yarıiletkenler	9.Diğer özel makineler	9.Diğer özel makineler
10.Temal kimya	10.Biyoteknoloji	10.Mekanik elementler	10.Ulaştırma	10.Ulaştırma	10. Dijital iletişim

Kaynak: WPO verileri ve ReDis Innovation Analizleri/Tepav

ÜRETİMİN TEMELİ: NİTELİKLİ EĞİTİM & NİTELİKLİ İŞGÜCÜ = EĞİTİM 4.0

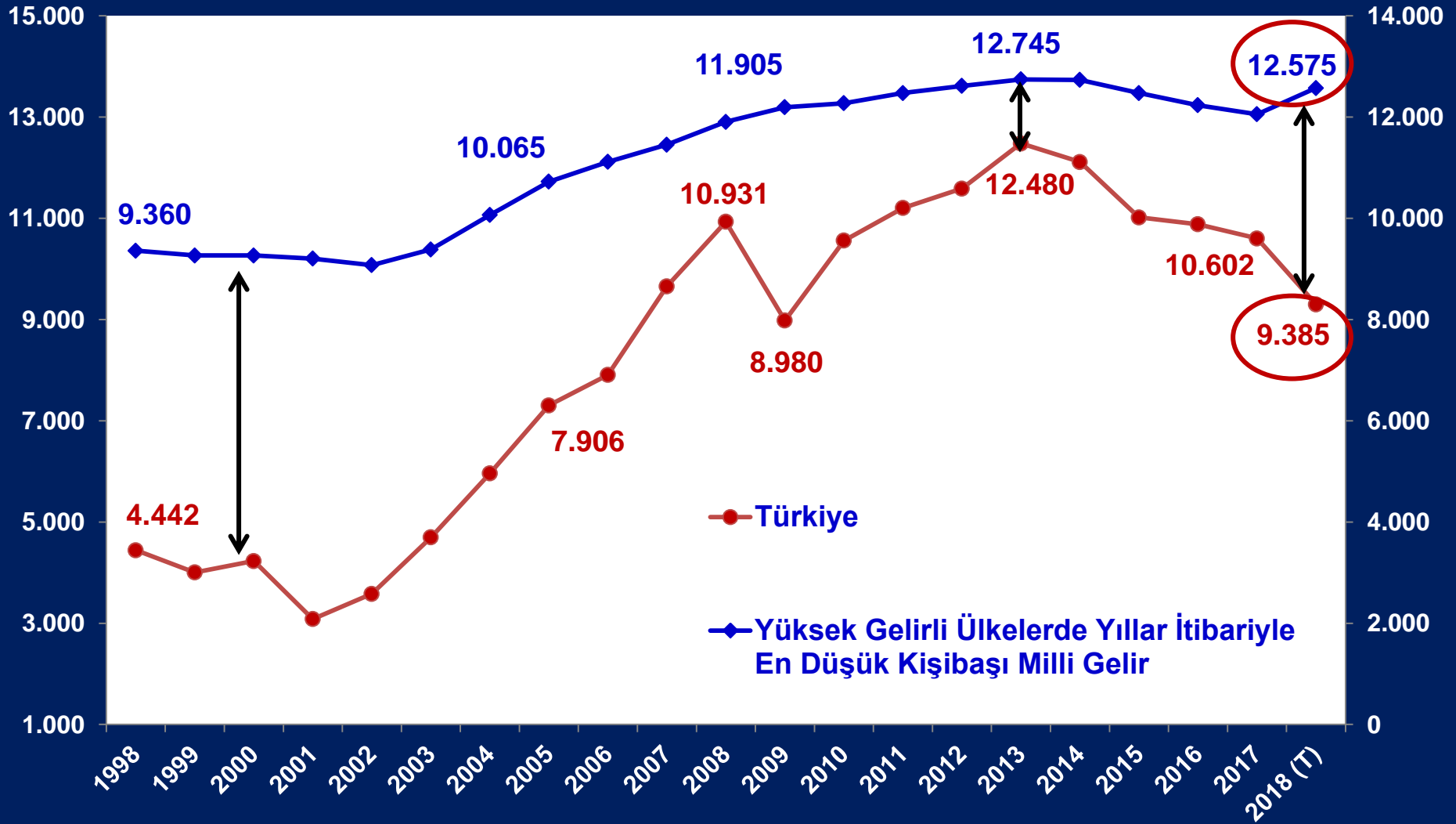

SONUÇ OLARAK, TÜRKİYE SIRASINI KAYBETMEK ÜZERE (2017)

	ÜLKE	GSYİH (MİLYON \$)
1	ABD	19.390.604
2	Çin	12.237.700
3	Japonya	4.872.137
4	Almanya	3.677.439
5	İngiltere	2.622.434
6	Hindistan	2.597.491
7	Fransa	2.582.501
8	Brezilya	2.055.506
9	İtalya	1.934.798
10	Kanada	1.653.043
11	Rusya	1.577.524
12	G. Kore	1.530.751
13	Avustralya	1.323.421
14	İspanya	1.311.320
15	Meksika	1.149.919
16	Endonezya	1.015.539
17	Türkiye	851.102
18	Hollanda	826.200
19	S. Arabistan	683.827
20	İsviçre	678.887

**2018 II. çeyrek:
<=775 Milyar Dolar
Yani 18. sıra**

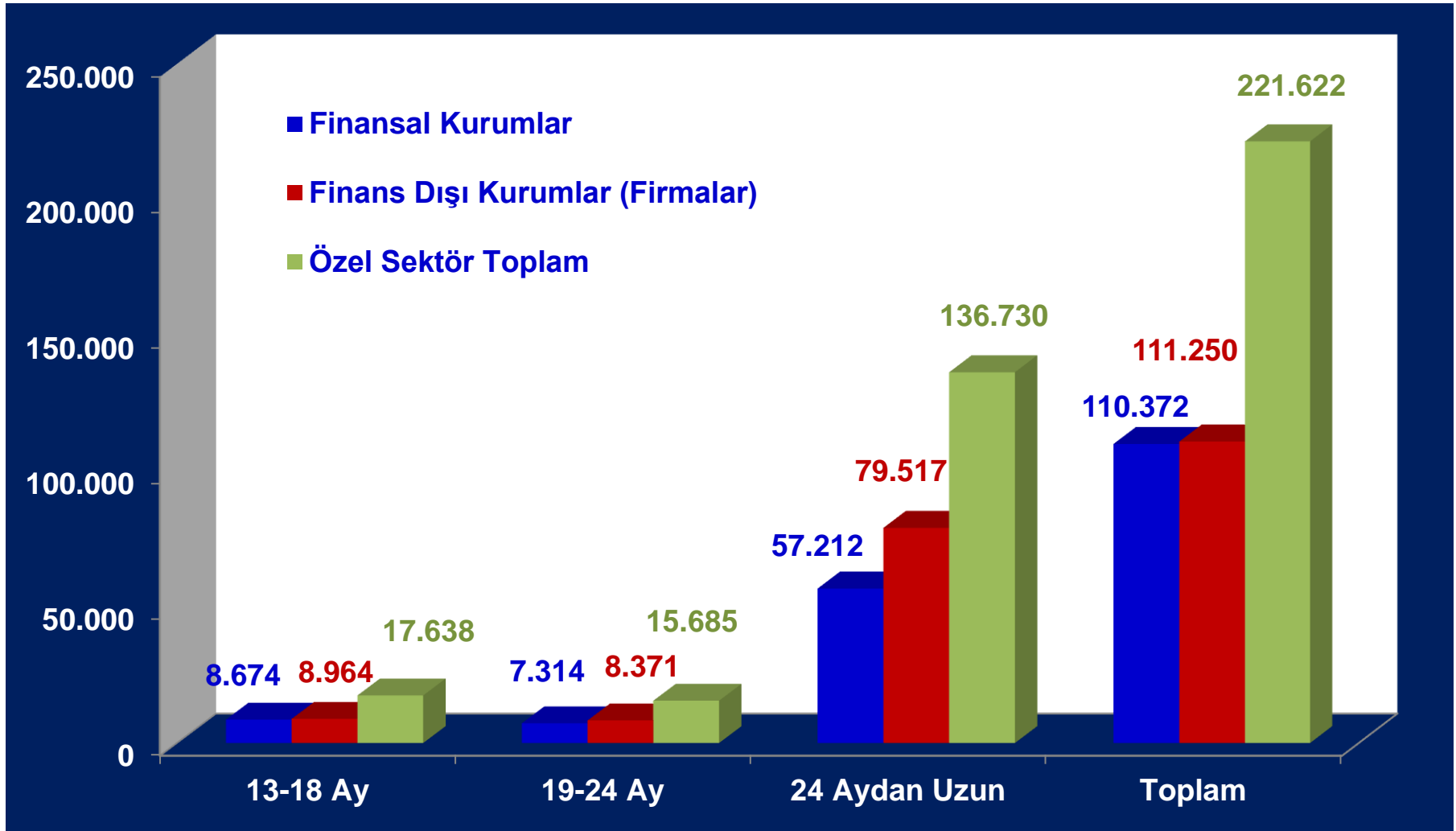
Ülkeler	Enflasyon Oranı Kriteri (%)	Bütçe ve Borç Kriteri		Faiz Oranı (%)	Döviz Kuru Kriteri
		Bütçe Açığı/GSYH (%)	Devlet Borçları/GSYH (%)		Döviz Kuru Oranındaki Değişim (%) Min.= 2 yıldır Maks.= ±15
Referans Değerler	Maks.= 1,9	Maks.= 3,0	Maks.= 60	Maks.= 3,2	
Türkiye	24,5	1,5	28,3	24,0	105,0
İtalya	1,7	2,3	131,8	3,2	-
Portekiz	1,2	3,0	125,7	1,8	-

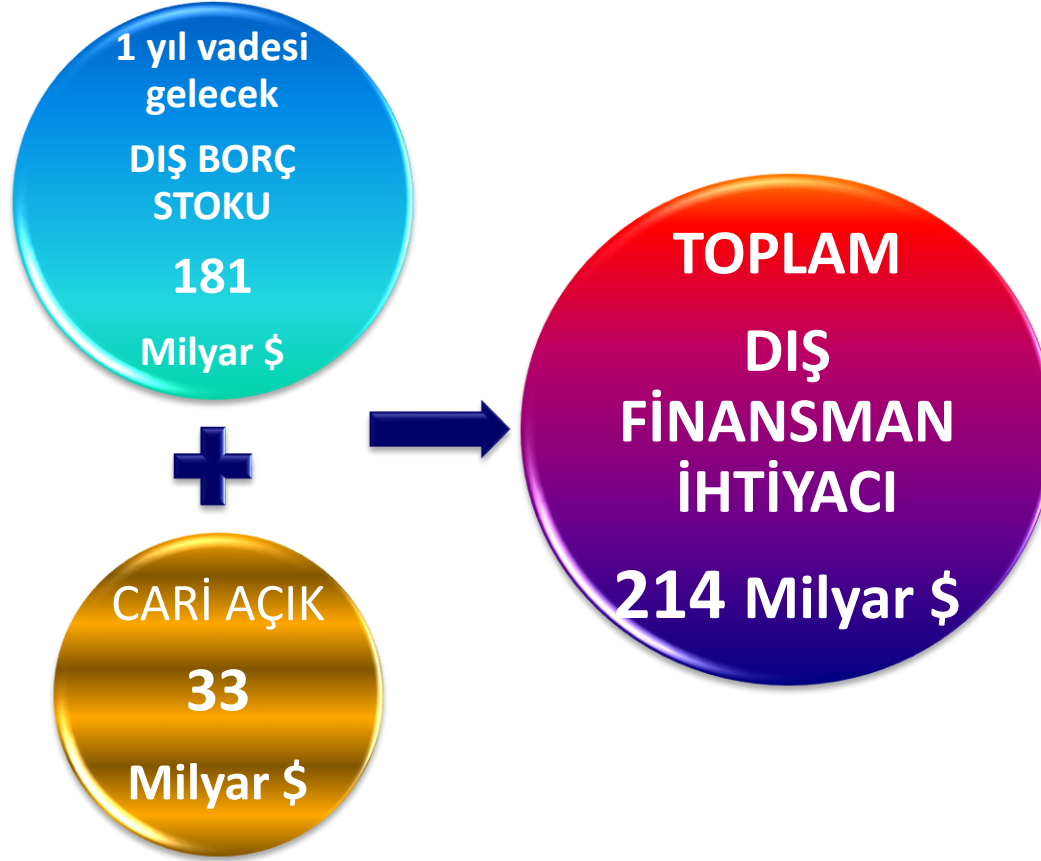
SORUNUN KAYNAĞI: REEL SEKTÖRÜN NET DÖVİZ POZİSYONU

ÖZEL SEKTÖR	DÖVİZ VARLIKLARI (Milyon \$)	DÖVİZ YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Milyon \$)	NET DÖVİZ POZİSYONU (Milyon \$)
2008	80.465	151.006	-70.541
2009	80.385	147.088	-66.703
2010	87.379	176.144	-88.765
2011	82.179	X 200.337	-118.158
2012	89.367	225.915	-136.548
2013	94.056	2 265.138	-171.082
2014	101.968	281.174	-179.206
2015	99.835	X 289.740	-189.905
2016	99.139	X 304.891	-205.752
2017	115.479	3 329.166	-213.687
2018-06	115.313	331.217	-215.904

Kaynak: TCMB/Finansal Kesim Dışındaki Firmalar

UZUN VADEDE BORÇLARIN DAĞILIMI (MİLYON \$)

- **Otomotiv** satışları, Eylül ayında %68, ilk 9 ayda %**26 AZALDI**.
- **Konut** satışları, Ağustos ayında %12,5, ilk 8 ayda %**1,73 AZALDI**.
- **İpotekli konut** satışları Ağustos ayında %**67**, ilk 8 ayda %**24 AZALDI**.
- **Beyaz eşya** satışları, Ağustos ayında %22,2, ilk 8 ayda %**11,5 AZALDI**.
- **Ekonomi Güven Endeksi** Eylül'de son 9 yılın en **DÜŞÜK** seviyesinde:**71**
- **Protesto edilen senet tutarı**, ilk 8 ayda %**33,9 ARTTI**, adet bazında %**5,3 AZALDI**.
- **Karşılıksız çek tutarı**, ilk 8 ayda tutar bazında %**28,4 ARTTI**, adet bazında %**2,7 AZALDI**.

ÜLKE	MB Faiz Oranı (%)
Arjantin	60,0
Surinam	25,0
Türkiye	24,0
Venezuela	20,5
İran	18,0
Ukrayna	18,0
Mısır	16,8
Rusya	7,5
Çin	4,4
AB	2,0
ABD	2,0
İngiltere	0,8

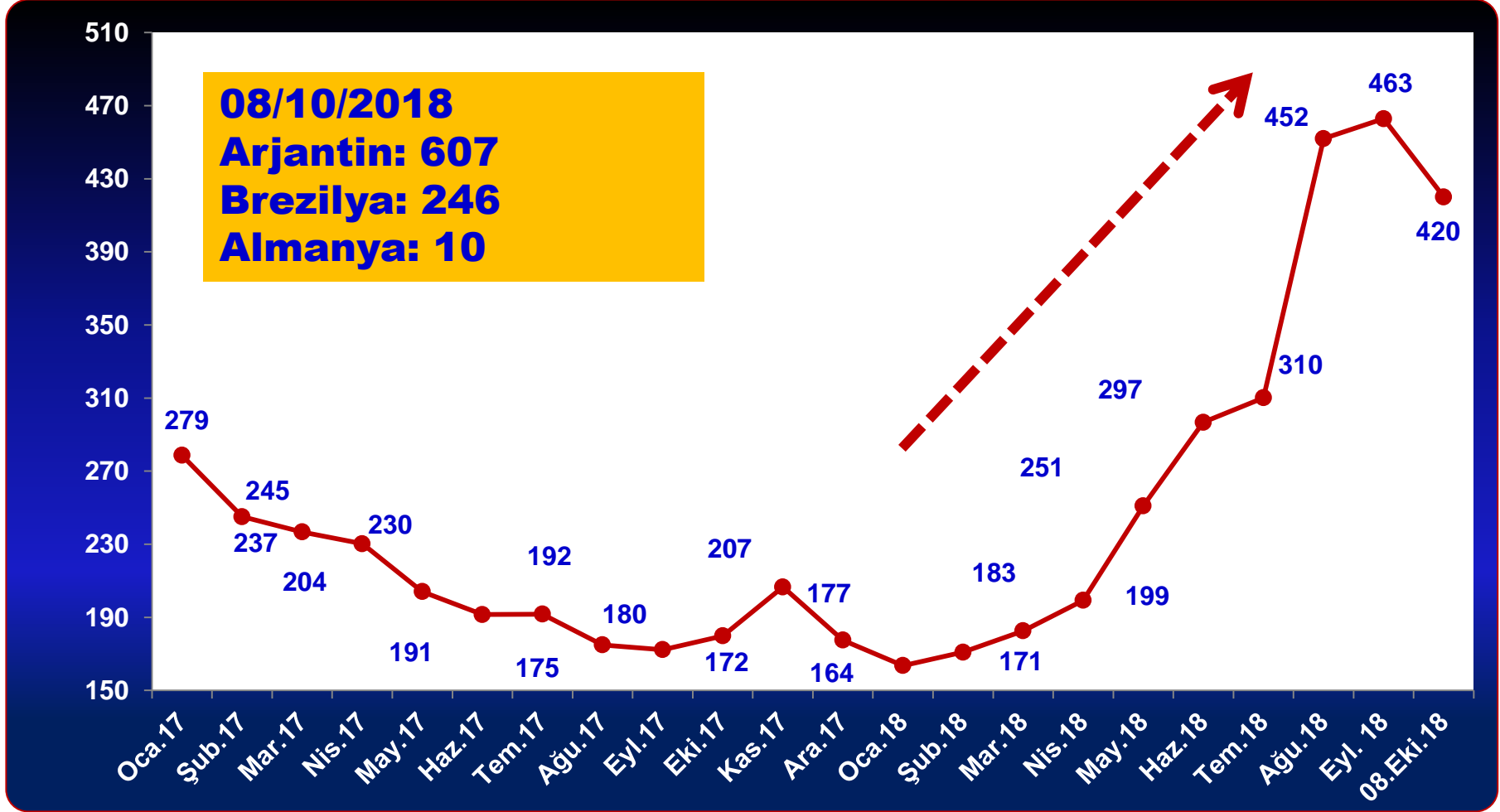

TCMB'nin 13 Eylül 2018'de gerçekleştirdiği faiz artırım kararıyla Türkiye, dünya genelinde 3. sıraya yükseldi.

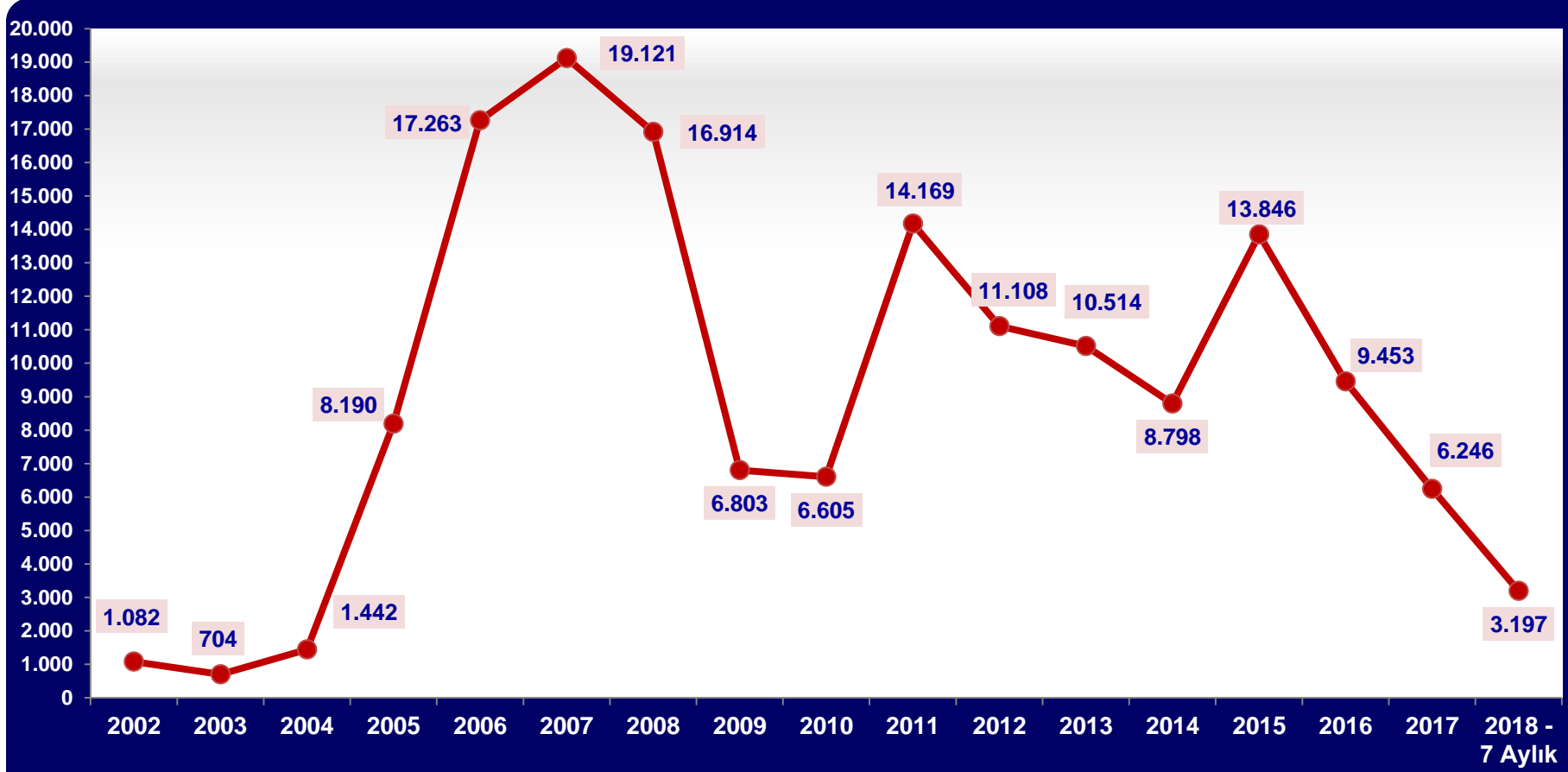
24 Ekim'de yapılacak toplantıdan da faiz artırımını bekleniyor.

CDS ENDEKSİ (Aylık Ortalama)

Kaynak: Bloomberg

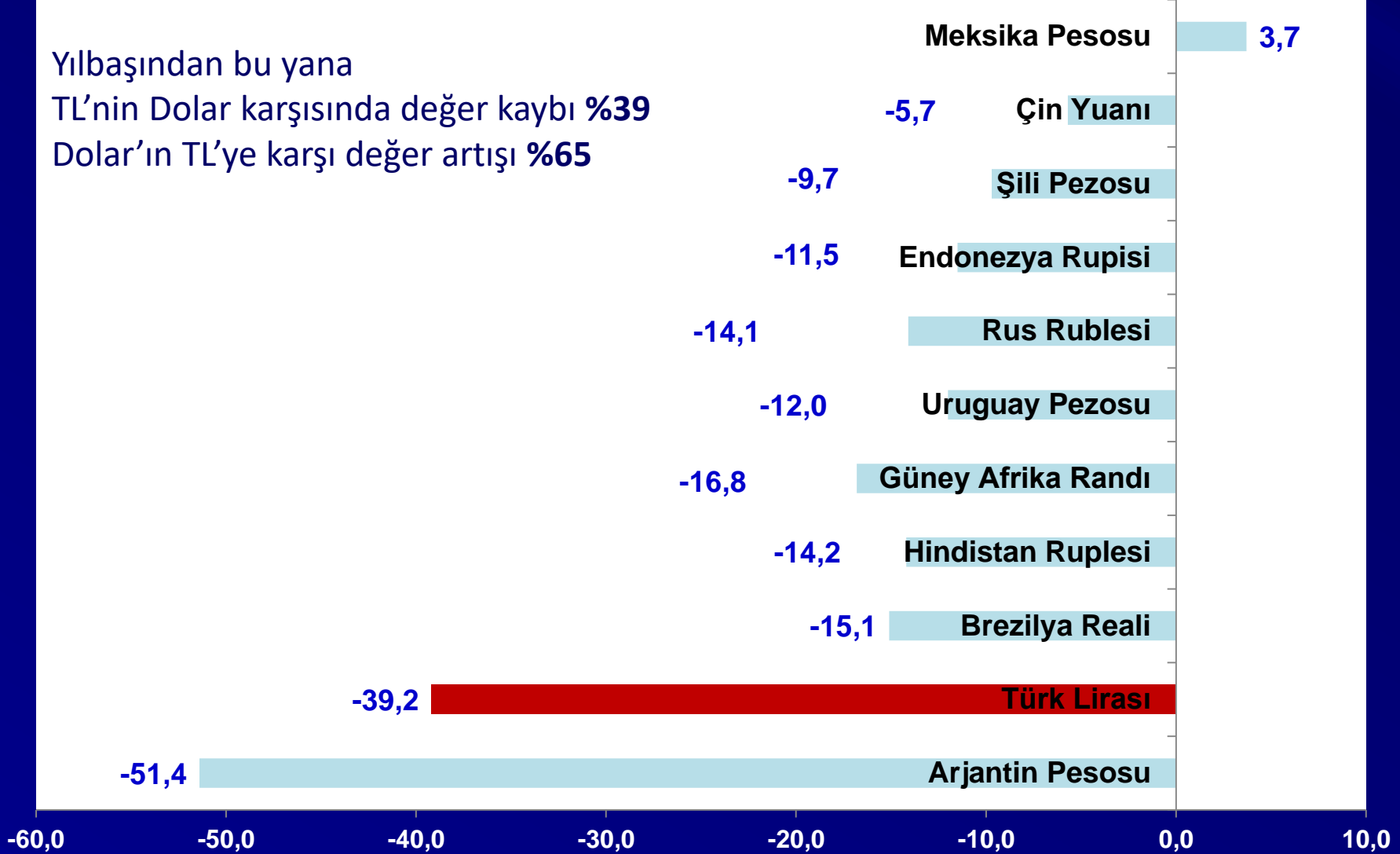

Kaynak: TCMB-Ödemeler Dengesi

PARA BİRİMLERİNİN DOLAR KARŞISINDA DEĞER KAYBI (%; Ocak-Ekim)

Yılbaşından bu yana
TL'nin Dolar karşısında değer kaybı %39
Dolar'ın TL'ye karşı değer artışı %65

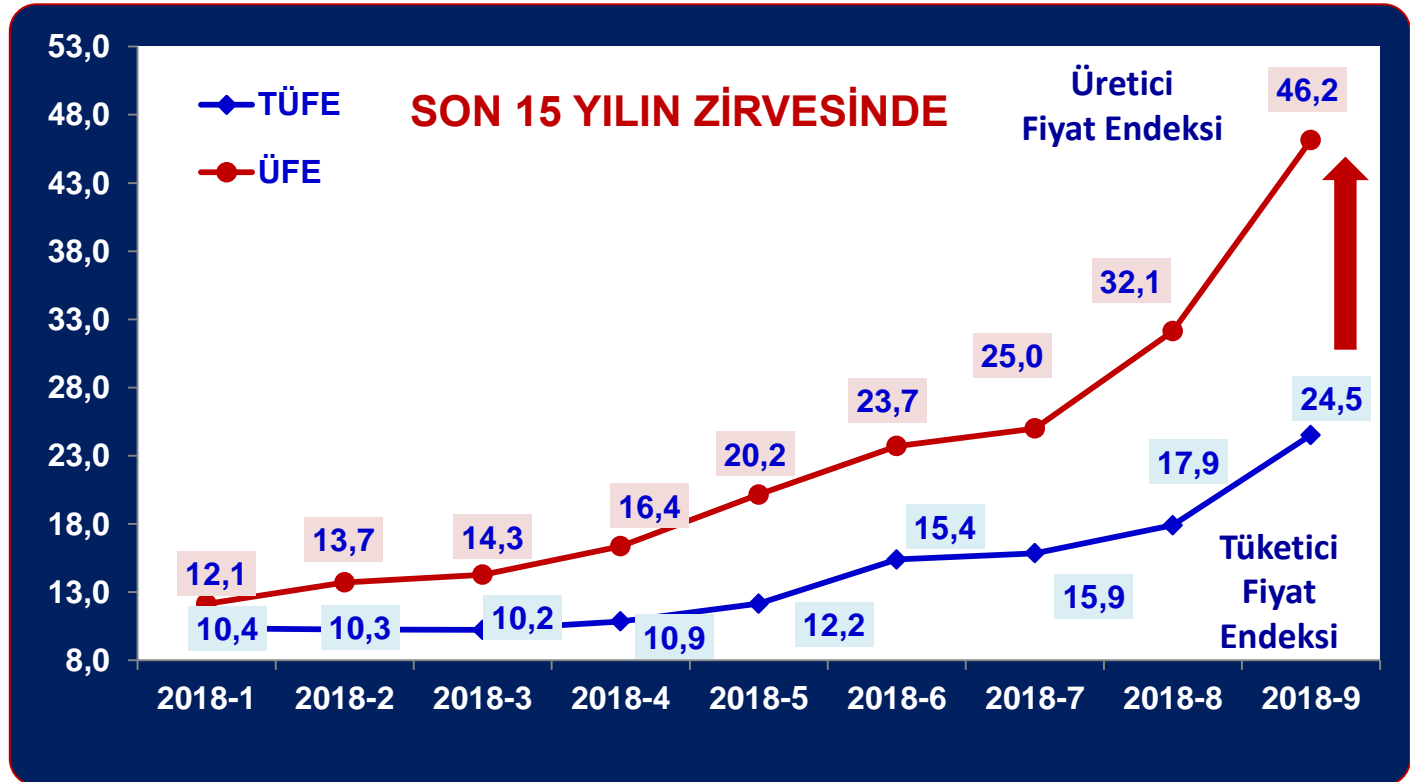

ARTAN MALİYETLER VE DAHA DA ARTMASI BEKLENEN ENFLASYON (%)

ZAM ARTIŞ ORANI (%)	SANAYİ ELEKTRİK	SANAYİ DOĞALGAZ
1.01.2018	8,4	13,6
1.04.2018	4,6	9,7
1.08.2018	14	14,0
1.09.2018	14	14,0
1.10.2018	15	18,5

10 ayda; elektrik %69, doğalgaz %92 zamlandı.

Kaynak: EPDK, Botaş

Kaynak: TÜİK

1. Jeopolitik riskler
2. İç talepte yavaşlama ve ekonominin küçülmesi
3. Stagflasyonist süreç ve bunun getireceği fiyatlama zorlukları ile rekabet gücünün kaybedilmesi
4. Kur zararı ile karşılaşan firmaların tedarikçilerine olası domino etkisi
5. Ticaret savaşlarının derinleşerek küresel yavaşlamayı hızlandırması
6. ABD ile ilişkilerdeki belirsizlik
7. Petrol fiyatlarındaki artışın devamı

**TAM BAĞIMSIZLIK,
ANCAK
EKONOMİK BAĞIMSIZLIKLA
MÜMKÜNDÜR.**

Mustafa Kemal ATATÜRK

Teşekkürler

@EYorgancilar

@ebsoorgtr